

**YRITYSRAHOITUS
2014 – 2020
sekä siirtymäkausi 2021 - 2022**

Ihmisten kokoisille ideoille!

Rajupusu

Rajupusu Leader ry
www.rajupusuleader.fi

www.leadersuomi.fi

Rajupusu

- Rahoituksen kohteena mikro- ja pienyritykset
- Rahoitusta suunnataan aloittavien ja kehittyvien yritysten investointeihin ja toiminnan kehittämiseen
- Tuella oltava merkittävä vaikutus toteuttamiseen:
  - Nopeampi aikataulu
  - Korkeatasoisempi
  - Laajempi
  - Hanketta ei toteuteta ilman tukea
- Haetaan sähköisesti Hyrrä-verkkopalvelussa (www.mavi.fi/hyrra)
  - Hakemus vireille ennen hankkeen aloittamista!!

- Tuettavan toiminnan on annettava pääasiallinen toimeentulo (1 HTV) ainakin yhdelle yrityksessä toimivalle yrittäjälle tai työntekijälle
  - voi muodostua hakijan harjoittamasta alkutuotannosta ja sen yhteydessä harjoittamasta yhden tai useamman muun tuotannonalan yritystoiminnasta
- Yritystoiminta edistää sen ohjelman tavoitteita, johon osoitetuista varoista tuki myönnetään
- Tuki ei vääristä kilpailua
- Yritystoiminnalla on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan
- Yritys esittää toteuttamiskelpoisen liiketoimintasuunnitelman ja kustannusarvion sekä selvityksen toiminnasta

Rajupusu

- Tuen määrä 5 000 – 35 000 euroa, tukitaso enintään 75 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Yritystoiminnan aloittamiseen uudelle yritykselle ja liiketoimintaansa uudistavalle yritykselle maaseudulla
  - Aloittava yrittäjä
  - Ei starttirahaa samanaikaisesti
  - Toimiva yritys = yritystoimintaa harjoitettu yhtäjaksoisesti vähintään 3 vuotta ennen tuen hakemista
- Asiantuntijapalvelut liiketoiminnan kehittämiseen
- Tuotantotilojen ja koneiden/laitteiden vuokrat
- Yrityksen perustamisvaiheen toimenpiteet
- Osallistuminen messuille (toimivat yritykset)
- Toimivan yrityksen osoitettava liiketoimintasuunnitelmassa, että tuettava toimenpide kohdistuu uuteen toimintayksikköön, markkina-alueeseen, tuotteeseen, palveluun, ine

- Tuen määrä 2 000 – 10 000 euroa; tukitaso enintään 75 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Yritystoiminnan aloittamista edistävien kokeilujen toteuttamiseen uudelle yritykselle ja liiketoimintaansa uudistavalle yritykselle maaseudulla
  - Aloittava yrittäjä
  - Ei starttirahaa samanaikaisesti
  - Toimiva yritys = yritystoimintaa harjoitettu yhtäjaksoisesti vähintään 3 vuotta ennen tuen hakemista
- Yrityksen toimintaedellytyksiä vahvistavien, liiketoimintasuunnitelmaan perustuvien uusien tuotteiden/toimintamallien suunnittelu, testaaminen ja kehittäminen (rajattu laajuus ja aikataulu sekä rajatut kustannukset)
- Ei investointeihin!

Rajupusu

---

1. Yrityksen perustiedot
2. Hakijan taloudellinen ja rahoituksellinen lähtötilanne
3. Yrityksen toiminta-ajatus, liikeidea ja kuvaus uusien toimintojen kehittämisestä
4. Suunnitellut toteutettavat toimenpiteet ja niiden toteuttamista koskevat tavoitteet ja tarkasteluajankohdat tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi
5. Toimenpiteiden toteutumisen tavoiteaikataulu
6. Kustannusarvio, rahoitussuunnitelma sekä arvio työllisyysvaikutuksista
7. Tarvittavat muut lisätiedot sekä asiantuntijalausunnot

-
- Tuki: 50 % hyväksyttävistä kustannuksista
    - 40 % maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskevaan investointiin
    - Tuki vähintään 1 500 euroa
  - Selvitetään yrityksen edellytykset toteuttaa aineellinen investointi
    - Voidaan selvittää investoinnin toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä edellytyksiä mukaan lukien rahoituksen hakemisen edellytysten selvittäminen ja valmistelu
    - Rakennusten suunnittelusta aiheutuvat kustannukset eivät ole tukikelpoisia kustannuksia
  - Ostopalvelut, palkat, muut tarpeelliset ja välttämättömät kustannukset

Rajupusu

- Tuki: 35 %, kustannukset minimi 5 715 euroa (tuki minimi 2 000 euroa) ja Rajupusu Leader ry:n hallituksen päätöksellä maksimi 100 000 euroa
- Aineelliset ja aineettomat investoinnit
- Kiinteän omaisuuden rakentaminen, hankkiminen tai kunnostaminen
- Ensisijaisesti uusien koneiden, laitteiden ja välineiden hankinta (ml. osamaksukauppa); käytettyjen koneiden ja laitteiden hankinnat laissa määriteltyjen kriteereiden mukaan
- Investoinnin yleiskustannukset (suunnittelu)
  - Mukaan lukien lupa- ja rekisteröintimaksut
- Ohjelmistojen hankkiminen/kehittäminen
- Patenttien, käyttöilupien, tekijänoikeuksien hankkiminen
- Yleiskustannukset (suunnittelu)
- Hankittaessa rakennus maa-alueineen, maa-alueen hankintakustannuksesta on tukikelpoista max. 10 % tukikelpoisista kokonaiskustannuksista

Rajupusu

- Kustannusten kohtuullisuuden arviointi
- Yli 2 500 euron suuruisista hankinnoista selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella kohtuullisuus voidaan todeta
- 3-5 vuoden pysyvyysvaatimus
- Toimenpiteen toteutukselle mahdollista hakea jatkoaikaa erityisten perusteltujen syiden perusteella

Investointitukeen oikeuttamattomat kustannukset

- Arvonlisävero (ellei se jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi)
  - Esitettävä selvitys siitä, että alv:tä ei saada palautuksena
- Korot, provisiot tai muut rahoituksesta johtuvat kustannukset
- Osamaksusopimukseen liittyvät hallinto-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muut vastaavat kustannukset
- Lähipiirihankinnat

- Eläinten hankinta
- Traktorin hankinta
- Maatalouden alkutuotantoon tarkoitettun koneen tai laitteen hankinta
- Liikennealan investoinnit
- Puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta
- Korvausinvestoinnit (ellei toimintaa olennaisesti laajenneta tai oteta käyttöön uutta teknologiaa)
- Energiakäyttöön tarkoitettun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit
- Toisen yrityksen osakkeiden/osuuksien hankinta tai omistajavaihdoksen rahoittaminen
  - Voidaan tukea sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa

- Kiinteistöjen tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei hankintaa ole arvioitu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä annetun komission tiedonannon (2016/C 262/01) 103 kohdassa edellytetyllä tavalla.

Rajupusu

- Tulosten oltava yleisesti hyödynnettävissä, levitettävissä, jaettavissa
- Kahden tai useamman osapuolen aitona yhteistyönä toteutettavat toimenpiteet
- Tukitaso 60 % - 80 %
- Yksityistä osuutta maksavia osapuolia

Hankkeet:

1. Valtiontukea sisältämätön hanke

- Ei konkreettista hyötyä yrityksille
- Aktivointihankkeet
- Koordinoitihankkeet
- Kokoavat yritysryhmähankkeita ja muita elinkeinojen kehittämishankkeita

Rajupusu

---

2. Tiedonhankintahanke, teollinen tutkimus

- Tuottaa pienille yrityksille tietoa uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi (selvitys, testaus, jne.)
- Tulos ei voi olla valmis tuote tai palvelu

3. Tuotteiden, palveluiden ja prosessien kehittämishanke, kokeellinen kehittäminen

- Kehitetään uusia tai parannetaan tuotteita, palveluja tai prosesseja (pilotit, protot, testaukset, jne.)

4. Yritysryhmän kehittämishanke

- 3-10 osallistujayritystä
- Yrityskohtaisia toimenpiteitä
- Tuki jyvitetään osallistujayrityksille de minimis –tueksi

Rajupusu

---

5. Mikroyritysten yhteistyö

- Mikroyritysten tuotannollinen yhteistyö
- Matkailupalveluiden kehittäminen ja markkinoille saattaminen (markkinoinnin ja myynnin kehittäminen)
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

6. Uusien tuotteiden ja menetelmien kehittäminen biotaloudessa

- Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen maataloudessa, elintarvikealalla ja metsätaloudessa
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

Rajupusu

---

7. Elintarvikkeiden lyhyet toimitusketjut

- Toimijoiden yhteistyö
- Lyhyet toimitusketjut
- Paikalliset markkinat
- Menekinedistäminen
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

8. Energian säästöä ja ympäristön tilaa parantavat menetelmät

- Uusien menetelmien ja teknologioiden kehittäminen ilmastonmuutoksen lievittämiseksi
- Hajautetun energian tuotannon kehittäminen
- Resurssitehokkuuden kehittäminen
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

Rajupusu

---

9. Biomassan tuotanto- ja jakeluketjut

- Elintarvikkeissa, energiantuotannossa ja teollisissa prosesseissa käytettävän biomassan tarjoaminen kestäväällä tavalla
- Yhteistyö toimijoiden välillä
- Logististen rajapintojen kehittäminen
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

10. Hyvinvointimaatilojen kehittäminen

- Maatilojen monialaistaminen tarjoamaan hyvinvointipalveluja
- Hyvinvointia lisäävien hoito- ja elämyspalvelujen kehittäminen, tuotteistaminen ja markkinointi
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

Rajupusu

---

11. Muut yhteistyöhankkeet

- Neuvontahankkeet, yms.
- Muihin alatoimenpiteisiin soveltumattomat
- Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysrühmähankkeet

Toimenpiteen aloittaminen: Perustamistuki

- Aloittamiseksi katsotaan liiketoimintasuunnitelmassa esitettyjen tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamisen aloittaminen
- Toimenpiteiden toteuttaminen tulee aloittaa 9 kuukauden kuluessa tukipäätöksen päivämäärästä lukien

Toimenpiteen aloittaminen: Investointituki 1/2

- Aloittamiseksi katsotaan ensimmäinen seuraavista toimenpiteistä:
  - Sopimuksen tai tilauksen tekeminen
  - Rakennustöiden aloittaminen
  - Hankinnan toimitus
  - Hankinnan maksaminen
  - Muun sellaisen sitoumuksen tekeminen, joka tekee investoinnista peruuttamattoman
- Jos hankintahinta maksetaan yhtä useampana eränä, hankinnan maksamisajankohdaksi katsotaan ensimmäisen erän maksun ajankohta

Toimenpiteen aloittaminen: Investointituki 2/2

- Seuraavista toimenpiteistä voi aiheutua kustannuksia ennen tukipäätöksen vireilletuloa ilman, että se katsotaan aloittamiseksi:
  - Maan osto
  - Lupien hankkiminen
  - Yleiskustannuksia aiheuttavat toimenpiteet
  - Toteutettavuustutkimukset
  - Hankinnat, joiden arvo on vähäinen suhteessa toimenpiteen hyväksyttävään kokonaiskustannukseen

- Avoin ja syrjimätön valintamenettely
- Jääviyssäntöjen noudattaminen
- Valinta tehtävä julkisesti nähtävillä olevilla valintakriteereillä (Leader-ryhmien kotisivuilla)
- Asettaa toimet järjestykseen sen mukaan, kuinka hyvin ne
  - edistävät paikallisen kehittämissstrategian tavoitteiden saavuttamista
  - ovat laadukkaita
  - sopivia paikalliseen kehittämistyöhön
  - ovat hallituksen rahoituslinjauksien mukaisia
- Valintakriteereiden käyttö dokumentoidaan

Valintakriteerit: www.rajupusuleader.fi

- Toimii parhaiten Google Chrome ja Mozilla Firefox –selaimilla
1. Perusta ensin [Katso-tunniste](#) osoitteessa yritys.tunnistus.fi. Katso-palvelussa organisaatiosi pääkäyttäjä antaa valtuudet täyttää hakemusta ja allekirjoittaa hakemukset sähköisesti yrityksen tai yhdistyksen nimissä.
  2. Tämän jälkeen kirjaudut Hyrrään omilla pankkitunnuksillasi, mobiilivarmenteella tai sirullisella henkilökortilla (HST-kortti). Kun kirjaudut Hyrrään, järjestelmä varmistaa automaattisesti Katso-palvelusta, että sinulla on valtuus toimia yrityksen tai yhdistyksen edustajana Hyrrässä.
  3. Tämän jälkeen asiointi Hyrrässä voi alkaa.

www.mavi.fi/hyrra

1. Täytä hakemus ja lähetä se sähköisesti viranomaiselle Hyrrässä. Hyrrä ohjaa ja opastaa sinua hakemuksen täyttämässä, tarvittavien liitteiden lisäämisessä ja lähettämässä. Hakemus allekirjoitetaan sähköisesti.
2. Saat ilmoituksen siitä, että hakemuksesi on tullut vireille. Samalla saat tiedon hakemuksen käsittelijästä ja arvion käsittelyajasta.
3. Kun hakemuksesi on käsitelty, saat tukipäätöksen Hyrrän kautta. Jos hakemusta tarvitsee täydentää, saat asiasta täydennyspyynnön.
4. Kun olet aloittanut hankkeen ja kustannuksia on syntynyt, hae maksua Hyrrässä. Jos maksuhakemusta tarvitsee täydentää, toimita täydennykset Hyrrän kautta. Kun maksupäätös on tehty, saat tiedon siitä Hyrrään ja rahat tulevat tilille.

www.mavi.fi/hyrra

Maksaminen: Perustamistuki

- 1. erä voidaan maksaa, kun toimenpidesuunnitelma on hyväksytty tukipäätöksellä ja yritys on perustettu ja merkitty kaupparekisteriin, alv-velvollisten rekisteriin ja ennakkoperintärekisteriin
- 2. erä (ellei kyse ole viimeisestä erästä) voidaan maksaa, kun vähintään puolet toimenpidesuunnitelman toimenpiteistä on toteutettu
- Viimeinen erä voidaan maksaa, kun hyväksytyt toimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu
- Ei ennakkoa
- Maksetaan vähintään kahdessa ja enintään kolmessa erässä
- Maksatusta haettava vähintään kerran vuodessa (jos yli 24 kk:n kestoinen, jos max. 24 kk -> silloin voi maksatusta hakea harvemmin)

- Maksuhakemuksen perusteena olevat toimenpiteet on toteutettu ja niistä aiheutuvat menot ovat lopullisia (ei alennuksia, hyvityksiä, palautuksia)
- Ennen viimeisen erän maksamista investoinnin täytyy olla kokonaan toteutettu
- Ennen tuen maksamista esitettävä selvitys kustannusten kohtuullisuudesta (ellei arvioitu tukea myönnettäessä)
- Ei ennakkoa
- Maksetaan enintään neljässä erässä
  - Rakentamiseen, laajentamiseen ja korjaamiseen myönnetyn investointituen viimeinen erä on vähintään 20 % tuen kokonaismäärästä
- Viimeinen maksatus haettava 4 kk:n kuluessa toimenpiteen toteuttamisajanpäättymisestä
- Maksatusta haettava vähintään kerran vuodessa (jos yli 24 kk)

Ihmisten kokoisille ideoille!

Rajupusu Leader ry
Juvantie 2, 51900 Juva
www.rajupusuleader.fi
www.leadersuomi.fi